

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

„Să ne curățim simțirile și să vedem pe Hristos cu neapropiata lumină a Învierii!”

EDITORIAL

Bucurie și lumină din mormântul lui Iisus Hristos Cel înviat

Sărbătoarea Învierii Domnului coordonează din punct de vedere liturgic, teologic și duhovnicesc întreaga perioadă a unui an bisericesc. Totul este privit în lumina praznicului Învierii Domnului: lumea și viața, moartea și iadul, timpul și veșnicia. Toate și-au găsit rezolvarea prin Iisus Hristos – Biruitorul morții. Dar, ceea ce ne copleșește la Paști sunt darurile de bucurie și lumină, care au răsărit din mormântul de viață dăător al lui Iisus Hristos Cel înviat din morți. Bucuria și lumina sunt cele două mari daruri, valori sau puteri care au răsărit sau izvorât din mormântul lui Iisus Hristos Cel înviat. De altfel, și oamenii credincioși de mai bine de două mii de ani, au trăit acest mare praznic, ca pe unul al bucuriei și al luminii. Peste toți și peste toate au apărut razele bucuriei și ale luminii. Dar, de unde acest noian de bucurie și de lumină de Sfintele Paști? De ce predomină aceste daruri care bucură și luminează sufletele oamenilor?

Vom încerca în cele ce urmează să înțelegem izvorul și motivația darurilor de bucurie și de lumină, venite din mormântul lui Iisus. După ce Domnul nostru Iisus Hristos a fost confruntat cu răutatea și răzbunarea oamenilor, reprezentați, mai ales, de autoritățile religioase și politice ale poporului evreu, ale vremii de atunci, când totul părea pecetluit cu o pecete neagră, plină de derută și întuneric, iată, apare Duminica Învierii. Altfel spus, a apărut Duminica bucuriei și a luminii. De ce? Pentru că după ce Mântuitorul a fost vândut, judecat, condamnat, chinuit, răstignit și îngropat, în Vinerea cea mare, apare Duminica biruinței vieții asupra morții. Adică, Iisus Hristos Cel răstignit, mort și îngropat, a înviat a treia zi din mormânt.

Mormântul Domnului n-a putut reține în el pe Izvorul vieții veșnice. Moartea n-a putut reține în pân-tecele ei „Viața care era lumina oamenilor” (cf. Ioan 1, 4).

De aceea, Învierea lui Iisus Hristos a venit și ca un răspuns la întristarea ucenicilor Domnului. Iisus Hristos a pus în antiteză tristețea și bucuria ucenicilor, Pătimirile Sale și încununarea lor prin Învierea Sa. „Adevărat, adevărat, zic vouă, că voi veți plânge și vă veți tângui, iar lumea se va bucura. Voi vă veți întrista, dar, întristarea voastră se va preface în bucurie... voi acum sunteți triști, dar, iarăși vă voi vedea și se va bucura inima voastră și bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi” (Ioan 16, 20 și 22).

Într-adevăr, Domnul a plecat prin Patimi și Răstignire în împărăția morții, de unde a revenit triumfător absolut în Împărăția iubirii Sale. Această revenire a Domnului în mijlocul ucenicilor Săi, al Maicii Sale, al femeilor mironosițe, le-a adus tuturor acestora lumina și bucuria Învierii Sale.

În dimineața Învierii lui Hristos, femeile mironosițe au venit la mormântul Lui, pentru a împlini cele prescrise de Legea veche în legătură cu trupurile celor morți. Le-a întâmpinat la mormânt îngerul Domnului, spunându-le, că Domnul a înviat. Ele, auzind aceste cuvinte au plecat de la mormânt „cu frică și cu bucurie mare, alergând să vestească ucenicilor Lui. Dar, când mergeau ele să vestească ucenicilor, iată, Iisus le-a întâmpinat, zicând: Bucurați-vă! Iar, ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui și I s-au închinat” (Matei 28, 8-9).

Pornind de la întâlnirea cu Iisus Hristos Cel înviat a femeilor mironosițe, apoi a Apostolilor și a Maicii Domnului, conștiința Bisericii de mai bine de două mii de ani a exprimat această bucurie și lumină, prin rugăciunile, cântările și slujbele ei. „Îngerul a strigat

Continuare în pagina 2

Pr. Ioan TULCAN

Din sumar

- ◆ Iisus Hristos Viața noastră
pagina 3, † Timotei, Arhiepiscop al Aradului
- ◆ Procesiune cu sfinte moaște și icoana în Cetatea Aradului
paginile 7

Bucurie și lumină din mormântul lui Iisus Hristos Cel înviat

Urmare din pagina 1

cele pline de dar: bucură-te, Fecioară, bucură-te și iarăși zic: bucură-te! Că fiul tău a înviat a treia zi din mormânt și pe morți i-a ridicat, veseliți-vă, popoare...” (Irmosul Sf. Paști).

Legată de bucuria Învierii lui Iisus Hristos este și lumina ce a răsărit din mormântul Lui. Căci, într-adevăr, întunericul mormântului și al morții a fost copleșit și înlăturat de lumina Învierii, așa cum cântă Biserica în noaptea Praznicului: „Acum toate s-au umplut de lumină: și cerul și pământul și cele dedesubt”. Nici un colț din univers nu este străin de lumina Învierii. Totul este luminat de biruința vieții asupra morții. De aceea, putem vorbi de o dimensiune cosmică a Învierii lui Hristos. Nici un om nu a mai rămas în întuneric, căci pe toți și pe toate i-a luminat Hristos, prin lumina Învierii Sale. Cu acest prilej, s-ar putea parafraza cuvintele Sfântului Apostol și Evanghelist Ioan: „Și lumina luminează în întuneric și întunericul nu a cuprins-o” (Ioan 1, 5).

În bucuria și lumina Învierii se află „secretul” unei vieți plene, rodnice și care lucrează roadele mântui-

rii. Deși există încă multă tristețe, disperare, întuneric spiritual și deusolare în lumea de astăzi frământată de gravele probleme medicale, sociale și economice generate de noua boală molipsitoare, acestea nu pot să anuleze bucuria și lumina Învierii lui Iisus Hristos. Altfel spus, tristețea, disperarea, deusolarea și întunericul spiritual pot fi învinse prin darurile Învierii. De aceea, Biserica lui Hristos, ca Biserică a Învierii cheamă neîncetat omenirea de astăzi, ca să se împărtășească de bucuria și lumina din Mormântul Domnului. Biserica, ca trup al lui Hristos Cel înviat în istorie este un izvor nesecat de bucurie și de lumină, pe care dorește să-l deschidă peste lume. Cei credincioși se simt înălțați și reconfortați duhovnicește, prin darurile de bucurie și de lumină de care se împărtășesc la acest mare praznic. Bucuria și lumina Învierii se experiază de fiecare credincios în parte, prin participarea la Liturghia Bisericii, ca actualizare și permanentizare pentru oameni a darurilor de bucurie și lumină ale lui Hristos Cel înviat din morți, împărtășindu-se cu Sfintele Taine. „Trupul lui Hristos primiți, și din Izvorul Cel fără de moarte gustați!”

Străbunicul meu – Preotul Gheorghe Căvășdan (1920-1991) – o sută de ani de la naștere

Străbunicul meu, preotul Gheorghe Căvășdan, s-a născut în satul Gepiu, județul Bihor în 19 aprilie 1920.

A urmat cursurile Școlii Normale de Învățători din Oradea, fiind apoi student la Academia Teologică din Arad, luându-și licența la Institutul Teologic din Sibiu.

A fost hirotonit preot în anul 1944 și numit în localitatea Mișca.

Între anii 1948 – 1974 a fost preot la Micălaca Veche. A realizat o monografie a satului, devenit cartier al Aradului, monografie folosită pentru documentare de către diferiți istorici. Cea mai mare realizare a străbunicului meu a fost inițierea realizării picturii în frescă a bisericii din Micălaca Veche. Pictura îi aparține lui Gheorghe Răducanu, apreciat pictor de biserici din acea vreme. Tot în această perioadă a fost inspector bisericesc și apoi vicar eparhial, fiind apreciat de Prea Sfințitul

Episcop Teoctist, devenit Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Între anii 1974-1991 a fost conducătorul Oficiului Parohial al Catedralei Vechi din Arad și a inițiat renovarea picturii interioare și lucrări de refacere a exteriorului bisericii.

Ultima mare realizare a străbunicului meu a fost decorarea exteriorului Catedralei Vechi din Arad cu trei mari icoane din mozaic, operă de artă a aceluiași pictor, Gheorghe Răducanu.

S-a pensionat în toamna anului 1990, bolnav fiind și s-a stins din viață în 5 ianuarie 1991. A fost iubit și regretat de familie, dar și de credincioșii ortodocși din Arad.

Matei CĂVĂȘDAN, clasa a IV-a B, Colegiul Național „Preparandia – Dimitrie Țichindeal” Arad

Iisus Hristos Viața noastră*

Iubitului cler, cinului monahal și dreptcredincioșilor creștini, binecuvântare, bucurie și pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos în Duhul Sfânt

HRISTOS A ÎNVIAT!

Cinstiți credincioși și credincioase,

Timpul primăverii pe care-l petrecem este plin de viață, ca unul ce aduce și dezmoțirea înghețului iernii desfătând cu adierea din văzduh tot ceea ce providența divină călăuzește spre bine. Biserica îl sfințește cu plinătatea vieții, amintind și retrăind sărbătoarea Paștilor în unitatea timpului și spațiului, ajutând credincioșii la înălțarea spre cerul chezaș al eternității. Bogăția culorilor naturii înconjurătoare, ca și a celor lucrute de om se perindă cu fiecare clipă ce trece spre întregirea spectrului luminii, evidențiind multitudinea și frumusețea celor create spre aducerea neîncetată de laude lui Dumnezeu. Prin sfintele slujbe credincioșii se alătură astfel puterilor cerești potrivit învățaturii de credință, exaltând bucuria vieții ce poartă și simțământul Învierii. Dacă odată cu moartea celor ce viază sau pieirea celor ce există se sfârșesc cele pământești, nu se pierde realitatea transformării sau s-ar zice, folosind o cugetare din vechime, trecerii spre o altă stare sau așezare, pentru om în duhul dăinuirii, ca răsplătire în veșnicie. În unitatea ființei sale trup și suflet, omul trebuie așadar să stăruie mereu în săvârșirea binelui spre asemănarea cu Creatorul său. Despre această lucrare, ca Trup tainic al Domnului, Biserica îmbrățișează pe toți cei ce sunt mădulare ale Acestuia și care la praznicul ce îl petrecem mor și învie cu El. Sfântul apostol Pavel, această realitate o exprimă prin cuvintele: „Iar când Hristos, Care este viața voastră, Se va arăta, atunci și voi, împreună cu El, vă veți arăta întru slavă.” Desigur, fiecare va lua plată după felul în care a plinit călătoria vieții în fața judecății din urmă, cum Însuși Mântuitorul zice: „Și vor ieși, cei ce au făcut cele bune spre învierea vieții și cei ce au făcut cele rele spre învierea osândirii.” Sfintele Paști, prin atmosfera sărbătorească împletind cele pământești cu cele cerești, îmbie spre cugetare și trăire la cele înalte, nutrind în fiecare credincios simțământul chemării de sus spre o viață nouă prin jertfa mântuitoare a Domnului.

Iubiți frați și surori în Hristos Domnul,

Mărturiile și îndrumările Sfintei Scripturi, precum și ale Sfintei Tradiții, prin învățăturile Părinților Bisericii și rânduielilor creștinești stau la îndemână în a ne încopcia în comuniunea de viață în Hristos, rămânând în aceasta la nesfârșit și unde moartea nu mai are putere,

stăpânia ei fiind desființată prin învierea Mântuitorului, El Însuși afirmând: „Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi.” Textul pericopei evanghelice după Ioan și anume al Prologului acesteia din ziua cea dintâi a luminatului Praznic lămurește: „Toate prin El s-au făcut; și fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut. Întru El era viață și viața era lumina oamenilor.” Tâlcuirea Sfântului Chiril al Alexandriei între altele este că: „Fericitul Evanghelist arată și prin acestea pe Fiul fiind Dumnezeu după fire și moștenitor prin ființă al bunătăților Celui ce L-a născut. Căci, arătând mai înainte că, fiind Viața prin fire, era El Însuși în toate cele făcute prin El, susținându-le și dându-le viață și dăruindu-le să treacă, printr-o putere negrăită, din cele ce nu sunt la existență și, o dată făcute, păstrându-le, vine la altă tâlcuire gândind să ne călăuzească de pretutindeni așa cum se cuvine spre cuprinderea adevărului.” Apelând la același comentariu patristic tâlcuitorul subliniază că, „numai în Hristos este viața veșnică. Numai El ne-o comunică. Numai din El e viața și numai din El ne vine puterea biruitoare asupra morții. Căci El e Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu prin Care am fost creați și numai din El ne vine îmbogățirea dumnezeiască, fără sfârșit, a existenței... În afară de El nu cunoaștem și nu există taină, ca izvor al neîncetatei înnoiri.

Continuare în pagina 4

† TIMOTEI

ARHIEPISCOP AL ARADULUI

Iisus Hristos Viața noastră

Urmare din pagina 3

Viața fiecăruia este legată de o altă persoană. Dar viața veșnică este dată numai de Persoana Lui.” Imnografia bisericească încă glăsuiește: „Viață de Dumnezeu plăcută izvorăște din Tine, o Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui viu...” sau „Iisuse, biruitorul morții, biruiește-mi patimile mele cele rele; Iisuse, dătătorule de viață dă-mi și mie o viață mântuitoare.” Însuși mormântul Mântuitorului este cinstit ca purtător de viață. Acatistul Sfintei Învieri a Domnului privește și diferitele laturi ale vieții credinciosului în care învierea lui Hristos luminează calea spre Împărăția lui Dumnezeu, ca de pildă în stihurile: „Iisuse, Cel ce ai împreunat cerul cu pământul, ridică-ne și pe noi de pe pământ la cer; Iisuse, Cel ce Te-ai pogorât cu lumina Ta cea dumnezeiască în cele de dedesubt, pogoară-Te și în adâncul inimilor noastre; Iisuse, Cel ce ai scos din temnițele iadului sufletele ce te așteptau, scoate-ne și pe noi, păcătoșii, din întunericul mâhnirii, căci viața noastră de iad s-a apropiat,” sau „Iisuse, Cel ce nu ai oprit a se zugrăvi cinstitul Tău chip, dă-ne și nouă a avea pururea în sufletele noastre chipul învierii Tale,” de asemenea, „Totul ai fost iubire, Iisuse, către omul cel căzut, și ai pus la dumnezeiasca strajă pe de Dumnezeu grăitorul Avacum, să stea împreună cu noi și să arate pe îngerul cel purtător de lumină, care a grăit luminat despre Învierea Ta. Pentru aceasta și noi grăim Ție unele ca acestea: Iisuse, Cel ce ai fost păzit de ostași, trimite la straja sufletelor noastre pe îngerul păzitor, pe care noi îl alungăm cu păcatele noastre, ca să ne păzească și să ne călăuzească spre mântuire, pentru învierea Ta.” Într-o paralelă, canonul slujbei Sfintei Învieri evidențiază trecerea din moarte la viață și cea de pe pământ la cer, care ne-a deschis-o Mântuitorul. Așa cum reiese din cele privitoare la sărbătoare, „Paștile este ultima trecere, cea definitivă, de la moarte la viață, de la stricăciune la nestricăciune, de pe pământ la cer, ca la o nouă viață în Duhul Sfânt; Hristos Cel Înviat lucrează această trecere deoarece în El, în Ipostasul Lui, în Persoana Lui divino-umană se unesc pentru totdeauna, se întrepătrund umanul cu divinul, cerul îngerilor și pământul oamenilor cum se exprimă și imnele slujbei.” De aici și îndemnul imnului „ca pe Dumnezeu întrupat și înviat din morți, noi astăzi cu cugetul văzându-L, toată grija cea lumească să o lepădăm. Și ca pe Împăratul tuturor să-L primim și să-I cântăm Lui: Aliluia!” Trebuie adăugat și ceea ce subliniază textul din slujbă: „Toată firea omenească în Tine s-a preaslăvit, cu învierea Ta, Iisuse, și prin aceasta s-a dăruit nestricăciune trupurilor sfinților...” La fel și faptul că cele împlinite se arată prin Înviere care este aducătoare de viață, înviind sufletele credincioșilor,

ceea ce îi îndatorează pe aceștia a-și consacra această viață Celui ce le-o dăruiește, așa cum prevede și textul ecteniei sfințelor slujbe: „și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.” Cuvântul sfântului amintit în contextul dat se referă la acela al Mântuitorului, și anume: „Cel ce își iubește sufletul îl va pierde; iar cel ce își urăște sufletul în lumea aceasta îl va păstra pentru viața veșnică,” iar adâncirea lui înțelegând prin suflet însăși viața precizează: „viața pământească trebuie să fie mereu predată lui Dumnezeu prin renunțările la cele ce provin din alipirea de lumea aceasta. Numai așa omul o unește încă de aici cu Dumnezeu, izvorul vieții... Așa se urmează lui Hristos, care a făcut din moarte o trecere la înviere... Cine urmează lui Hristos pe calea nealipirii la plăcerile lumii, ci pe aceea a iubirii lui Dumnezeu, va ajunge spiritual tot mai aproape de El.” În continuare, urmând și gândirea părintelui Dumitru Stăniloae, e de menționat că „Mântuitorul a dat, prin moarte, viața Sa ca preț pentru viața noastră. Și a dat-o cu rod deplin. Căci, înviind El vom învia și noi. Mântuitorul Însuși a arătat că a venit ca oile cuvântătoare ale turmei Sale ”viață să aibă și din belșug;” adică „să le dea o viață spirituală cât mai bogată, ajutându-le să înainteze în infinitatea cunoașterii și bunătății Lui, în iubirea nesfârșită față de oameni.” La începutul rugăciunii arhieresti în noaptea despărțirii de ucenicii Săi, Mântuitorul rostește cuvintele: „Aceasta este viața veșnică să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.” Ori, înțelegem că într-adevăr „cunoaștem pe Dumnezeu privind spiritual la Iisus Hristos, la cuvintele, la faptele, la viața Lui pilduitoare, care nu are loc fără lucrarea Lui în noi. Numai trăindu-L ca Persoană desăvârșită cunoaștem pe Dumnezeu în mod concret.”

Dreptmăritori creștini și creștine,

Nenumărate sunt clipele de bucurie sau întristare ale vieții omenești, dar care trebuie să cuprindă și nădejdea asistenței divine, credinciosul dovedind mereu prin strădania că nutrește certitudinea prin rugăciune, postire și faptă bună, urmând poruncilor sfinte și datorii respectate de Biserică, precum și de societate. Vremea din urmă a dat îndeobște prilejul verificării aptitudinilor fiecărui trăitor în lume de a răspunde realității cu conștiința de a fi pe măsura acesteia. Pentru toate se cuvine a aduce mulțumire Celui ce dăruiește viața în toată plinătatea ei. Să nu uităm cuvintele ucenicului iubit al Domnului: „Fii credincios până la moarte și îți voi da cununa vieții.” Cu cele mai alese urări de Sfintele Paști, ne rugăm neîncetat pentru mai binele obștesc, păstrând cu credincioșie comuniunea de viață cu trebuința solidarității și frățietății tuturor înaintea lui Dumnezeu în Sfânta Treime, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Amin!

Duminica Floriilor sărbătorită la Catedrala Arhiepiscopală din Arad

În ziua Praznicului Intrării Domnului în Ierusalim, 12 aprilie 2020, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Din sobor au făcut parte: Pr. Simion Mladin, eclesiarhul catedralei, Pr. Gheorghe Gogan, Arhidiaconii Tiberiu Ardelean, inspector bisericesc, Claudiu Condurache și Alexandru Tiulea.

În cuvântul de învățătură chiriarhul a vorbit despre „Biruitoarea morții” (pe baza citirilor scripturistice ale praznicului: Filipeni 4; Ioan 12), titlul reluând cuvintele imnului de praznicul intrării triumfale a Mântuitorului în Cetatea Sfântă, chip al Ierusalimului ceresc din împărăția lui Dumnezeu întemeiată de Mântuitorul prin jertfa crucii la care sunt chemați fiii Bisericii, deci mădulare ale trupului tainic al Domnului. Sărbătoarea

însăși ia asupra numele floriilor cele nevestețite, adică ale veșniciei, fiecare floare desemnând o virtute în cadrul naturii ce reînvie, salcia dispunând de o însemnătate aparte, aceea a finicului biblic, o binecuvântare pentru cei vii dar și pentru cei adormiți. Sfintele citiri luând ca teme învierea lui Lazăr, prilej de recunoaștere publică a mesianității Mântuitorului închipuie învierea de obște spre răsplătirea judecării din urmă.

Epistola paulină a zilei întărește pe credincios în certitudinea triumfului binelui, și biruința vieții, acestea vestind Învierea.

La finalul slujbei au fost sfințite ramurile de salcie ce ne amintesc de întâmpinarea Mântuitorului Hristos de mulțimile din Ierusalim care strigau „Osana! Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului” (Matei 21, 9).

„Ziua Învierii! Și să ne luminăm cu prăznuirea, și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem: fraților și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere. Și așa să strigăm: Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le”

(Utrenia Învierii, Stihirile Paștilor, la Slavă... Și acum...)

„Această aleasă și sfântă zi, cea dintâi a săptămânii, împărăteasă și doamnă, praznic al praznicelor este și sărbătoare a sărbătorilor, întru care binecuvântăm pe Hristos în veci”

(Utrenia Învierii, Cântarea a VIII-a, Irmos)

„Hristos a înviat din morți. Acum toate s-au umplut de lumină: și cerul și pământul și cele dedesubt. Deci, să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos, întru Care s-a întărit.”

(Utrenie, Canonul Învierii, Cântarea a III-a)

Slujire Arhierescă în Duminica Floriilor la Catedrala Veche din Arad

În ziua Praznicului Intrării Domnului în Ierusalim, 12 aprilie 2020, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala Veche din Arad, împreună cu un sobor de preoți și diaconi.

Alături de Preasfinția Sa au slujit și Arhid. Mircea Proteasa, consilier economic, Pr. Flavius Petcuț, protopopul Aradului, Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, Pr. Paroh Traian Micoroi, Pr. Dr. Ioan Tulcan, profesor la Facultatea de Teologie Ortodoxă și Arhid. Gheorghe Lehaci.

În cuvântul de învățătură, Ierarhul a vorbit despre sărbătoarea Intrării Domnului în Ierusalim, numită în popor și Floriile care face legătura între Sâmbăta Învierii lui Lazăr și Învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Evangelia Praznicului (Ioan 12, 1-18) pomenește de învierea lui Lazăr, ungera lui Iisus cu mir de către Maria, sora lui Lazăr, atitudinea egoistă a lui Iuda, semnificația ungerii cu mir, intrarea Domnului în cetatea Ierusalimului pe mânz de asină și entuziasmul mulțimilor de oameni.

Stâlpărilor de finic, salcie sau de flori pe care Biserica le sfințește pentru a fi purtate în mâini de credincioși

sunt semnele biruinței vieții asupra morții, semnele virtuților cultivate în timpul postului, prin rugăciune, spovedanie, pocăință și împărtășanie.

În Duminica Floriilor vă întâmpinăm pe toți cu rugăciune, dragoste, stâlpări, flori și cu inimile deschise. Puneți flori sau ramuri înverzite la icoane, că prin acest gest și rugăciune, dumneavoastră Îl întâmpinați pe Mântuitorul Hristos, chiar dacă în aceste zile de încercare (epidemie) stați în casă. Faceți din casa sau apartamentul dumneavoastră un Ierusalim, în care să între Dumnezeu, Maica Domnului și Sfinții cu dragostea, harul și binecuvântarea lor, a mai îndemnat Preasfințitul Emilian în cuvântul său.

În cadrul slujbei au fost sfințite ramurile de salcie. Acestea ne amintesc de întâmpinarea Mântuitorului Hristos de mulțimile din Ierusalim care strigau „Osana! Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului” (Matei 21, 9).

La finalul slujbei, Preasfinția Sa ne îndeamnă să ne rugăm împreună lui Dumnezeu ca să ne izbăvească de boală, de epidemie, de necazuri, de păcate și moarte, și să dăruiască tuturor sănătate, ajutor, credință, dragoste și bună înțelegere, iar celor ce poartă nume de flori le-a urat bucurii alese, liniște și pace și să trăiască La mulți ani!”

Procesiune cu sfinte moaște și icoane în Cetatea Aradului

Acum, când suntem încercați de noua boală molipsitoare ce ne arată cât de fragilă este viața omului pe pământ, este mare nevoie de a păstra permanent legătura cu Dumnezeu, Izvorul vieții pământești și al vieții veșnice cerești.

Pentru aceasta, Arhiepiscopia Aradului, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei și împreună lucrare a Preasfințitului Părinte Episcop-vicar Emilian Crișanul, va organiza o procesiune în municipiul Arad, în data de 12 aprilie ac, Duminica Floriilor, începând cu ora 12.00, cu racla ce cuprinde moaște ale Sfântului Ioan Gură de Aur și două icoane ale Maicii Domnului, de dimensiuni mari, într-o mașină special pregătită în acest sens, de la Catedrala Arhiepiscopală.

Itinerarul procesiunii va fi pe următorul traseu: Catedrala Arhiepiscopală – Spitalul Clinic de Urgențe Județean – Spitalul Municipal – Spitalul TBC – Bulevardul Revoluției – Calea Aurel Vlaicu – Strada

Voinicilor – Calea Timișorii și Șoseaua de centură a Municipiului Arad. Nădăjduim că această procesiune va aduce vindecare și mare mângâiere celor aflați în suferință și un spor al dragostei noastre față de Dumnezeu și față de semenii.

PE CRUCE

**Iisus murea pe cruce. Sub arșița grozavă
Pălea curată-i frunte ce-o sângerase spinii
Pe stâncile Golgotei tot cerul Palestinei
Părea că varsă lavă.**

**Și chiar în clipa morții huliră cărturarii
Cu fierea oțelită Îl adăpau străjerii ...
Râdea cu hohot gloata cu spasmele durerii
Și-L ocărau tâlharii.**

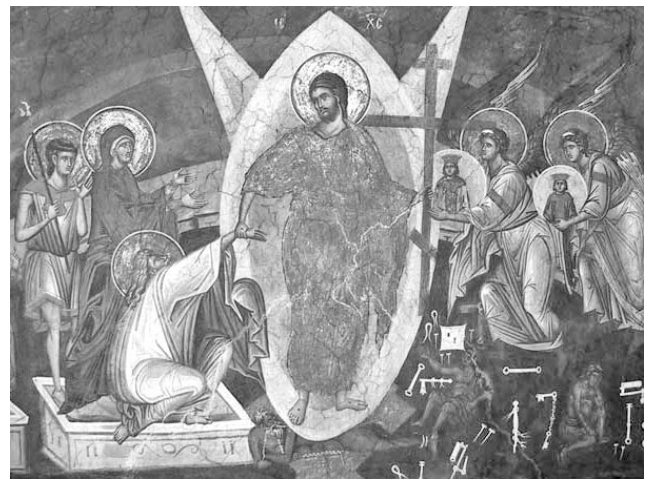
**Zdrobită, la picioare-i zăcea plângând Maria
Și-adânc zburcea blestemul din inima-i de mamă
Alături Magdalena, în lunga ei maramă,
Țipa văzând urgia.**

**Departe ucenicii priveau fără putere...
N-aveau decât să fugă în lumea cea pribeagă
Cu El se năruise nădejdea lor întregă
Și fără mângâiere.**

**Târziu, porni mulțimea în pâlcuri spre cetate
Pe drumurile-nguste cu lespezi pardosite
Trecură fariseii cu fețele smerite
Și bărbile-argintate.**

**Măslinii făr' de frunze dormeau mocnind pe coaste
În vale, ca-ntr-o pâclă, dormea Ierusalimul,
Pe cruce somnul morții dormea de-acum sublimul
Iisus, vegheat de oaste.**

Vasile Voiculescu

*Cu prilejul praznicului Învierii
Domnului, sărbătoare a bucuriei, a
luminii și a biruinței vieții, colegiul de
redacție al publicației „Calea Mântuirii”
vă urează să aveți parte de alese
bucurii, iar Iisus Hristos Cel înviat să
reverse asupra tuturor lumina, pacea și
mântuirea Sa.*

*Sărbători fericite, cu binecuvântare și
bogate împliniri!*

Atena și pocăința

Sfântul Apostol Pavel, din Filipi propovăduiește în Tesalonic și apoi în Bereea, în sinagogi vestind tuturor că Iisus a pățimit și apoi a înviat.

În Tesalonic propovăduind trei sâmbete la rând, mulți iudei de vază și foarte multe femei s-au încreștinat, dar unii iudei s-au răzvrătit împotriva lui Pavel și dorind să-l scoată afară din oraș, l-au căutat, dar nu l-au găsit, atunci s-au legat de cei care l-au găzduit, de Iason și auzind frații creștini l-au dus pe Pavel în Bereea.

Oamenii în Bereea auzind cuvântul lui Dumnezeu, l-au primit cu toată dragostea, dar și aici oamenii răi din Tesalonic au venit întărâtând mulțimile.

Frații creștini văzând aceasta l-au trimis pe Pavel pe mare și au mers cu el, până în Atena, și astfel Sfântul Apostol Pavel ajunge în Atena, oraș-lumină a lumii antice, al marilor gânditori și filozofi. Atena era un oraș unic în lume prin statuile antichității, a sculpturilor care adeseori erau idoli care având ochi nu puteau vedea, având urechi nu puteau auzi, gură aveau și nu puteau vorbi, picioare aveau și nu puteau umbla, pentru că idoli nu sunt decât niște statui, adică sunt nimic.

Orașul Atena din Grecia, aflat sub stăpânire romană, a fost plin de idoli și Sfântul Apostol Pavel a rămas foarte mâhnit. Pentru aceasta discuta cu oamenii în sinagogi și în piață zilnic, vestindu-L pe Iisus.

Filozofii stoici și epicurienii se întrebau ce dorește să spună. Alții le-au răspuns că îl vestește pe Iisus și învierea. Filozofii l-au luat pe Sfântul Apostol Pavel și l-au dus în Areopag. Ei doreau să cunoască noua învățătură. Aici în Areopag, Pavel ia cuvântul și înaintea atenienilor le explică despre Dumnezeu și despre Iisus.

În ciuda faptului că Atena era plină de idoli, Pavel a rămas impresionat că a aflat și un altar închinat lui Dumnezeu pe care stătea scris: „Dumnezeului necunoscut.” Sfântul Apostol afirma că pe acesta îl vestește el.

Sfântul Apostol Pavel dialoghează cu atenienii, metodă de propovăduire pe care o găsim și la evangheliștii sinoptici (Matei 12, 9; Luca 4, 16) și mai ales în Evanghelia după Ioan. (6, 25, 29).

Toate afirmațiile lui Pavel porneau de la Legea veche, de la Profeți și Psalmi, care au și un conținut mesianic. Vechiul Testament este călăuză spre Mesia. Chiar Iisus îi învinuia pe ascultătorii Săi iudei: „Dacă ați fi crezut lui Moise, ați fi crezut și Mie, căci despre Mine a scris acela. Iar dacă celor scrise de el nu credeți, cum veți crede în cuvintele Mele?” (Ioan 5, 46-47).

În persoana lui Iisus Hristos se împlinesc toate profețiile, deoarece El este Mesia, și nu mai trebuie așteptat un altul. Pentru iudei, Iisus este „piatra de poticnire” de încercare. Iar cei mai mulți iudei „s-au poticnit de piatra poticnirii precum este scris: Iată pun în Sion piatră de poticnire și piatră de sminteală, și tot cel ce va crede în El nu se va rușina.” (Romani 9, 32-33; Psalmul 117, 22, cf. I Petru 2, 6-8).

Pentru Epicur (347-270 î. Hr.) și discipolii săi, scopul principal al vieții este fericirea. Iar esența fericirii este liniș-

tea desăvârșită a sufletului. Epicurienii nu acceptau ideea de înviere a morților. Lumea a apărut prin hazard.

Stoicii, discipolii lui Zenon (cca. 336-260 î. Hr.) susțineau că toate lucrurile sunt subordonate virtuții. Pentru a atinge virtutea, omul trebuie să trăiască în conformitate cu legile naturii. Stoicii susțineau că după moarte sufletul omului se întoarce în marele suflet divin (panteism). Ei nu credeau în existența unei alte vieți după moarte. Stoicii susțineau că Dumnezeu este organizatorul lumii, nu creatorul ei.

Observația filozofilor a surprins tema centrală a mesajului Sfântul Apostol Pavel, care aducea la urechile filozofilor învățături străine.

Pavel în Areopag îi învață pe oameni că există un singur Dumnezeu și că zeii sunt inexistenți. „Dumnezeu, Care a făcut lumea și toate cele ce sunt în ea, El fiind Domn al cerului și al pământului, nu locuiește în temple făcute de mâini (omenești), nici nu se slujește de mâini omenești, ca având nevoie de ceva, El dând tuturor viață și suflare și toate.” (F. Ap. 17, 24-25).

În consecință, prin predica Sfântul Apostol Pavel în Areopag se prăbușesc toate legendele filozofilor. Dumnezeu a făcut dintr-un singur sânge, dintr-o singură pereche neamul omenesc, ca să locuiască pe toată fața pământului.

Cei care cred în cuvintele Ap. Pavel primesc botezul creștin, iar în Biserică toți oamenii sunt egali: „nu mai este elin și iudeu, tăiere împrejur și netăiere împrejur, barbar, scit, rob ori liber, ci toate și întru toți Hristos.” (Coloseni 3, 11). Și chiar dacă Dumnezeu pare a fi departe, El rămâne mereu implicat în viața oamenilor și a popoarelor căci: „El nu e departe de fiecare dintre noi.” (F. Ap. 17, 27), mai mult: „Cele nevăzute ale Lui (ale lui Dumnezeu) se văd de la facerea lumii, înțelegându-se din fapte, adică veșnica Lui putere și dumnezeire.” (Romani 1, 20). Toate acestea pun în lumină dependența omului de Dumnezeu care l-a creat.

Predica apostolului deschide o nouă eră, aceia a pocăinței, în care Dumnezeu dorește întoarcerea omului de la păcat, dorește schimbarea vieții, deoarece: „Dumnezeu a hotărât o zi în care va judeca lumea, întru dreptate, prin Bărbatul pe Care L-a rânduit, dând tuturor încredințare, prin Învierea Lui din morți.” (F. Ap. 17, 31). Învierea lui Iisus este o dovadă a puterii lui Dumnezeu. Dar cei din Areopag, auzind de Învierea morților a Domnului Iisus Hristos nu prea i-au dat crezare: „Și auzind de învierea morților, unii l-au luat în râs, iar alții i-au zis: Te vom asculta despre aceasta și altă dată.” (F. Ap. 17, 32).

Faptele Apostolilor menționează câțiva bărbați care au crezut printre care și Dionisie Areopagitul și o femeie cu numele Damaris etc. (F. Ap. 17, 34), în casa căreia a existat probabil, prima biserică creștină din Atena.

La Atena Sfântul Apostol Pavel întemeiază o biserică creștină, al cărei prim episcop se pare că a fost chiar Sfântul Dionisie Areopagitul după cum rezultă din listele episcopale transmise de istoricul creștin Eusebiu de Cezareea. (+339).

Prof. Amalia STANA

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: **ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului**

Redactori coordonatori: **Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA**

Secretari de redacție: **Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,**

SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN

Administrație: **Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU**

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad

Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com

Tipărit la Poudique srl Arad.

ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu

Costul unui abonament este de 50 lei anual.